

پرنسده — ۷ اغستوس ۱۳۴۰

پرنجی سنه — نومرو ۱۹۱

اداره خانه :
باب عالی جاده سنده
« وقت » مطبعه سنه
متصل گوشه پاشنده
نومرو ۱
صاحب و مدیری
محمد مسیح

ملی تحریک

آبونه شرائطی :
سنه ۲۵۰
آلغی آبونگی ۱۲۵
فروق العاد ۱-۲
۲۰۰ و ۳۰۰
مغیر شدار
مجموعه هنر و شهنشاه
طبعی تالیف ایامین
آثار احادی ایدام

هر آبلک پرنجی داوره بشهر کونلری میفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادری ، فنی رسمی مجموع عدد

صنعت‌های هنر

بو کونی موضوعات فکر اساسی «موندوزفال» مجموعه‌سند کوردیکم «تربیه موسیقاده فقه حرکت» سرلوحه ملی منم بر مقاله‌دن آلد [۱]. محوری «راول لارزا». ملکه‌سندده حکم سورمکده اولان جوق خطالی بر ذهنی موضوع بحث و تفقد ایدیور: او ذهنیت موحیجه؛ قوتی بر صنعتکار اوله بلمک ایچون شعبه اختصاصه قارشی قوتی بر استعداد بولتی و او شعبه‌نک تحصیل فنیسی بامش اولتی کافی کله جی فان ایدلکده در. حالوکه بو، تماماً نقصان دسین صنعت جاتمزه بن جوق بارز بر دورغونلی و هیئت عمومی ایجازیله یکملی بر عقامت کوردیورم. مختلف صنعت شعبه‌لرنده برای دانه کنج وهوسلی آرقنداشک موجودی دینی نیکیان اولمغه مال اولان روحی بوندیشه‌دن قورتارامیور. حالوکه غربیدن بش عصر صکره رونه‌سانسی یان زلز ایچون تکرر، حتی اقتصادی جریالارک وجودینه صنعتک مبشر اولسی لازمدی. روحزه سن کوئوماده پرستاک بزدن قیاسز دویه بلمک امکانی سلب ایدیور. رسالرمزی آلان اولماسه و صامتی ممکن بولوناسه بلکه اولاری یابوبه بیره بیلله ایتمه جکه. بول مشتری - قاره دیمورم - بولای ایچین ادبیات نامنه یابدیغمز شاقلا بانیقلر صنعت ایچون وجودی ضروری اولان «حسلیک» دن زده اثر قلبدیفنه، خبیع بر دلایر. باغورده صاقلا بوب آجیق هواده آو دریلرندن پالمش ماتولری صیرتلینه آلان ایلاک جدلریز قدر اولسون انتفاعلر فوئه بوکسبلمک بابایکیتلکندن بیلله محرومز. انشار ایدن شعر مجموعه‌لری اشکال مختلفده قوطوغرافلرمز؛ حتمز ده‌اساده طرفندن فصل برغنتله یازیلدی بیله‌مین تعریضلر و مدح‌لر؛ ده‌ایچه، نیجه شخصمزی تشهره و سله اوله جتی رسملر و یازیلرله آلا جالی بولاجالی دوکون آصقلوبنه بکه دیوروز. حسبی بر علاقه و حقیقی بر عشق ایله «حقیقت و حسن» داء‌الصلاستی دیوانلره بولالک نه قدر آلم کلدیکی سوله‌مکه حاجت وارمی؟ زده بو آجری دیوانلردن بری ز. بوسوزلریزله قرا کلقدنه قونوشدیغمز کده فرقه‌وار مقده ز. مع‌ما فیه عکسی اولبان سسلرکی بومعظم بوشلنده شوصمیی اندیشلرک بر آن اولسون چینلاماسی بیلله زم ایچین کافدر.

۳۱۰ اگستوس ۳۱۰

دس‌عالی

برنجی سته

بر دوشونوشدر. حتی، مثلا بر رسامک، رسامک بوتون شاه اثرلری تدقیق و تتبع ایش اولسی بیلله او صنعتکارک مطلوب قدرتی اکتساب ایده‌یلمنه کفایت ایدمز. بوتون او بیلگیلر هر صنعتکارک الله ایتمک مجبور بولندینی یالکیز بر قسم شرائطلر؛ صنعتکاره، صنعتکار فلسفی، صنعتکار روحی، صنعتکار سوییستی، صنعتکار مفکورده‌سی ویره‌جک منابع شقه‌در. هر اولمش صنعتکار بر منفکدر:

شو حالده، بر هوسکار، هر شیدن اول خاصه تفکرکی تزیید، تقویه و احیا ایده‌جک فلسفی، علمی قوتی تعملر یایمغه مجبوردر؛ هر صنعتکار عمومی تحصیل وحواله فکریه‌سی ایله ممتاز بولندیر. بوقصی لزومی هر ف صنده دلالتی ایله تکرار ایدم.

بر صنعتکار، علی‌العموم صنعت عالمانک ایجاد و ابداع ساحه‌سند کوسترمش اولدینی قابیلردن استفاده، اونلری ده تدقیق ایدوب آکلامغه مجبوردر. لاپاررا معلملره خطاب ایدرک دیورک: «موسیقی اوکرده‌جکسکر» دیهرک طلبی محدود بر ساحه‌ده حس ایتمه‌یکیز، «صنعت اوکرده‌جکسکر» دیه‌کندیسنه کنیش ویکه افق آجیکر؛ بن شو توصیه‌ی بوتون صنعت شعبه‌لرینه تشمیل ایتک ایستیمورم. (بهوفن) ایله «کوته» نلک هانکی یولدن صنعتلریک متبانه‌سه وارده‌یلدکرنی آکلامق ایچون اونلرک حیات مساعیلری اوقومق کفایت ایدرک، غفت قویچه خانم «بهوفن» ی ایله، خلیل فکرت بک‌ده «کوته و فلوستی» ی ایله بو فرصتی بزه وبردیلر. بن بوکون، اقباسی مختلف اولان صنعتک، حد داتسده، هر صنعتکارک بلا تقریق و ترجیح استفاده‌سته قوشمق مجبوریتنده بولندینی تک بر (کل)، تک بر وجود اولدینی اثباته چالیشیم. کین ایکی مقاله‌ده، موسیقینک، تکامل آدمیلری آتارکن ادبیاتک تساندینه نه قدر محتاج اولدینی کوسترمشدم. بن طرز تدبی بوتون صنعتلر آره‌سندکی مناسباته تشمیل یارساق خطالی ذهنیلرمزی تصحیح ایدجک مفید تیجارل مواجه‌سند قایلر، و بلکه، محتملدرک، بر آز دوشونوروز!

جالبوردی . اثرلرینک قسم اعظمی موسیقی استهتیک حقیقه
پک معنا فکری احتوا ایدر : بو میانه ، آنسقلوبه دیست
(دیده رو) نك موسیقی حقیقه کی فکریلی محتوی اولان
دیالوگنک [Le neveu de Rameau] ۱۸۰۵ ده یایدنی
آلمانجه ترجمه سی ایله « زولهه » و « روحلیس » ایله اولان
مکتبلی وارد . کوته « ویلهلم مایستر » ده ایلمک دغه
اولهرق غیر مرئی اورکسترهتی افراطیه مدح و مضرا نه طلب
ایتمشدر . « وایسه » و « هالهر » ک قومهتی لیریکلر ده کی
صافیانه طورلر شاعری مشاهیرلی یازمه نشوق ایتدی که
جمله سی مکرر ایتلمشدر : مذکور اثرلر آلمان لیریک شعرینک
حقیقی بر تجدیده مبدأ اولدی .

کوته . ۱۸۰۲ ده ، موزارک (فلوت آتسانته) سی
ایچون بر (سؤیت) یازمیی تاصارلادی . کندیشله مناسبتده
بولنش اولان موسیقیشناسلر ماینده منده لیمزون ، قایزدر ،
قوروناشروئنتر ، ق. لهپروایدده داخلدر . شاعرک همشیره سی
قورنه لیا ، شؤهرت موسیقینک بویوک بر پوسه تکاری ایدی ...
شو سطرلر بزه ، کوته نك موسیقی ایله نه ندر جدیدته مشغول
اولمش اولدینی کوستاریور .

رسامده ، موسیقیدن عین قطعی استفادهلری کورمه بیلیر .
اساساً ، یته هائری بلانک دیدیکی کی ، « شاعرلر زردنده
موسیقی حقیقه اولدخه جدی بر حسیه مالک اولاننه تصادف
ایتمک نه قدر نادر ایسه ، موسیقیده صاحب چره اولان رساملره
راست کلک ده اوقدر معنادر . » چونکه « موسیقی ایله ریم
آره سنده ، آکلامق خصوصنده کی مشکارلک ایلمک عقلی
صفحاسی رفع ایدن بر اولش مشاهیرتی وارد . رسامک
چیرکیسنه مقابل بسته کارک ملودیسی ورنکه مقابل آرمونی
اجرای حکم ایدر . سس درجاری ایله رنگ درجاری
آره سنده کورولون بوض مشاهیرت و امتزاجلر عللری بر جوق
مشغول ایتدی . موسیقینک بر نوع « عرابهسک » اولدینی
سویله یلر بولندی ... هر ایکی صنعت اثرلرینک مواجهه سنده
بولونیور ایکن ده ادراک ایدیان ، ورنده سیال ، دیگرنده
ایسه ثابت اولان مذکور انشا مشاهیرتیه استناداً اثرلی
سورولش مفرط نظریلر وادد : اونلر شبهه سز حکمسزدر ؛
فقط ، رسامک ، معمارک اثر موسیقی ایله ده قولایلقه

فی الحقیقه ، ادبیاتک موسیقی اوزرنده کی تأثیر و نفوذی
هر فرصته بارز و قوتلی اولمشدر . موسیقیده شاعر اوزرنده
عجا عین درجه ده مؤثر اوله بیلیری ؛ بر غسونجی بسته کار
« قلود ده بؤسی » . موسیقی دیور ، مادیسی نامتاهلک
ایله مشترک اولان اسرارانکیز بر ریاضیده . شو نلسفی
توضیح بزه موسیقینک قدرتی بیلدیرر ، و شاعر اونکله
علاقه دار اولقله غنایه سنی هانکی عللک اسراوی آره سنده
کزدیروب تقدیه ایده جکی آکلانیر .

موسیقینک ایرنلیمز منابعدن الیم چالان بر صنعتکار
ضرر ایتز ! اسکی مقتدر موسیقی محروملردن « هائری بلانک »
دیورکه : « رومانیک شاعرلر (ودهر) کبی بر معاونک
نظیر سز اهمیت حقیقه محق بر حکم ویرمه بوردی . باندو
موزیکه جیسی اولان « هوفمان » [که اصل شهرتی مقتدر بر
شاعر اولمشدر] بیله ، (فرایشؤز) ک برلنده کی برنجی
تمتیده حاضر بولنق فرصته نائل اولدینی حاله ، ودهری
هان هان تماماً تجاهل ایتشدی . اساساً ، بر استادک ده ای
موسیقینسی ، کندی یوکسک کوروشلرله بیله تمیز ایتک
خصوصند شاعرلرک لیاقتینلک کوسترمه سی کثیرالوقوع
احوالدندر . چونکه ، برکره موسیقینک تصویر اعتبارله
تماماً منسوبلک اولان افادلرینی احاطه ایده بیلیمک کوجدر ؛
ثانیاً شاعر ایله موسیقی آره سنده تشکیلی و بذوی هیچ بر
مناسبتده یوقدر . ایسته ، بالخاصه بو اینجی حال ، شاعرلری ،
علی الاکثر غایده کی موقتیلره نفوذ ایده بیلیمکدن منع ایدیور .
مثلاً ، (ویقنور هؤغو) نك « موسیقی تنظیم اولنش بر
کورولتور » دیمی تماماً بو ابتدائی عجزدن ایلیر کلندر .
جالبوکه (کوته) دها علمی دوشونه بیلیمش ، موسیقینک
مبایلینه نفوذ ایده بیلیمک ایچون اونکله ده یقیندن مشغول
اولنق لازمکدنکی تقدیر ایدرک بر جوق چالاشمشدر .
کیرچه ، مختلف بسته کارلرو اثرلر حقیقه ویردیکی بعض حکملر ،
موسیقی ، هر شئیله غماً ، اونلکده ایجه آکلایه مدقنه دلالت
ایدیور ؛ فقط ، هر حاله ، موسیقینک مبالیسندن - دیگر
صنعتلر ده اولدینی کی - بر جوق استفاده ایتش و ذوق
بدیعینک (هؤغو) به تفوق ایده جک درجه ده یوکسکلمسلی
بالشبهه بو سایه لرده تأمین ایتمشدر : (کوته) ویولونسئل

برنجی سته

فضله اولهوق، واسطه تالی تلقی اولونیوردی؛ فکر هرشدی. فکر موجود والر آرتیست اولنجه اثر امیندر. مذکور اثر، هر صنعتدن آلتش کوچک بر روح خلاصه سنی احتوا ایتدیکي و ترکیبی اولدینی نسبتده جانیلاشیر. «ماسسونه» نك طبیعت احوالندن چوق ای بحث ایتدیکي و ضیا حقنده جانی بر آکلايشه مالک اولدینی خاطر لیورم. شوخالده، اثرلرنده، په یاز ایله محیط طرفنك علی الاکثر اوقدر فضله بر لطافت آکسباب ایدینه شاهامیلیدر؛ بو، احتمال الک ایی خاصدر. (ده بؤسی) نی شخصاً طایمدم، فقط، «په لاس» ی اوتو. دقبن صوکرده، حیاتک شاعرانه نظاهرشته قارش ی اونکده دریندن متجسس اولسی لازم کلدیکنه دأر المی آتسه باصارم. «سافونی باستووال»، ینه عن حسابیتک دوغریدن دوغری به بر اعترافی اولوب، رعشه سی، تهوونک دیکر بوتون اثرلرنده ده دیوولور. «لابارا»، بر ورتو اوزک بیله عین شمولی کؤلنوره مالک اولسی زووی اوزرنده، اسبابی صایهوق و پک حتفی اولهوق اصرار ایدیور.

موسیقی بحثی بر طرفه براهوق، مثلا ادبیات ایله رسم آره سنده کی مناسباتی تحلیل ایدرسه ک ینه عین لزومه قانع اولوروز. المه کین «قامیل موقلر» ک مختصر بر فرانسیز رساملنی تاریخنك [۱] مستقر قمر بحثیدن شو شایان دقت مثاللری اقتباس ایدیور:

شرق، هنوز اون پدنجی نصرلردن اعتباراً رساملری و محررلری مشغول ایتکه باشلامشدی. رسام «رامبراند» ده کی مخیل، اصله، قانشه زی شرقک منابع الهامی آره سنده باطاعه «کتاب مقدس» واردی. اون پدنجی عصر رساملرینك تابلولرنده تصادف ایدیلن «تورکار» [یعنی او عصرک اوروبا-یلری نظرند بوتون شرقی تشکیل ایدن «تورکار»]، مولیه رنک پیسه لرندکی تصویری، مانع الی شرقیلردن باشقه برشی دکلر. آرتق، ادبیاتده کی شرق مصالحینی کیشیلوردی. مخیل سیاحتلر، عجم حکایه لری، قلندرلرک و سلطانلرک سرکدشتناملری تکثر ایدیوردی. هیچ بر حکایه نویس

[1] Camille maclair; les états de la peinture française; 1921.

امبرس...

اطفاله بر تصادفک اولدم اسیرکیز؛
طن ایتکه که ایلدوم بوندن اشتکا -
مز براملسکز، ینه بر بر امل جدا،
مز برکونشکیز، قلام مستقبریکیز...

*

بیله بدیکیز اچمده کی صوکرمز صرافق،
ه طاق آجیردیکیز بوکوکل ماجراسته ..
برس دیورکه: - بکزیور عشقک صداسنه -
«سودک جهان اچمده بولوماز بر آفتی ..»

*

جمرانکیز ویرر باکا الهامی هرزمان؛
بو قدر بون لایلی ایضاً قدرم
موس باقیلی کوزلرکیزدر سعادم.

*

للم، که بر حیات اولیور اوند هرغلان،
بولازده کندنی کندنی لایق سعادینه
اوماز، او، نائل اولایی برالفانته ..

نیزاده بائی: آهستوس ۳۴۰

عارف وزیر

آکلاشه بیلمسینی ایسته اومشاهتلر تأمین ایتکدهدر. موسیقی، رسامک ترتیب و ترکیب ملکه لرینك ایتخلمه سی ده تأمین ایده بیلیر. موسیقیشناس ده بلاستیک صنعتلردن استفاده ایتکه مجبوردر؛ «لابارا» دیورکه: «موسیقیك الحق حاضر ونك تألیف بیننه بارایان بر افاده اولدینی، واک یوکسک درجه ده، یعنی حقیقی بر موسیقی اولق ایچون همشیره لری بلاستیک صنعتلر کبی خیاللری کوز اوکنده تجسم ایدیرمی لازمه کلدیکي سوله - مک صووتیه بدایتلرنده طلبه نك ذهنته کیرمک ایی اولور. «سن - سانس» بکا دیوردی که: «اگر بر موسیقیشناس رسمدن آکلاپورسه موسیقیشنده حس ایدیلیر». ایتالان رنه سانسنک لازمال تره ی، قوتنک بویوک بر قسمنی، شبه سزدرکه مختلف صنعت افادلرینك مقابل نفوذینه مدیوندر. بر (له اواناردو)، بر (میکال آئر)، تخیلارینی دیکر واسه ملره افاده ایتک اوزره رسمی وهیکلارینی قولایجه برقیورلردی.

تابولر آلتنه تصویری منظومه‌لر یازیلریش ؛ بو آراده شاعر
ناظم بکی خاطر لاتورلر .

موده‌نک نهدر جهلده بردتله دوام ایش اولدیفی ییلمیورم .
اگر روایت دوغری ایسه ، ییچی کال بکده « نظر » نلک الهامنی
فرانسز رسامی « پول شاباس » ک قرا کلق ، قویتمو ساحلارده
پراحترازیبقانان کوزله برتیزی تصویرایدن تابولوسندن آلمشدر
[شاباس ، عین بانیو موضوعنک برده صباحنی ترسیم ایشدر]
فقط ، ییچی کال بک ثروت فنونده کی کبی تعریفی بر اثر یازماش ،
یالکیز آلدیفی الهامی ملی شخصیتی ایله مزجاً احیا ایشدر :
لازم اولانده بودر .

..

خلاصه ، هرهانکی بر صنعتکارک قدرتی ، یالکیز کندی شعبه
اختصاصنی دکل ، تک بروجود اولان علی العموم صنعتی ، بلا
تقریق جنس ومذهب بوتون صنعت اثرلرنی آکلامسی ایله
متناسیدر . ایشته صنعت علمزده بویله بر تجسس وعلاقه یوقدر .
ویا ضعفدر . صنعتکارلرمز کؤلثورمز ینیشور . واقعا ، اثر
نرده ، کتاب نرده ، قونسر نرده ، اوپرا نرده ، تیاترو
نرده ، مؤزه نرده ؛ الخ . دیه صوریله جقدر . اساساً بنده
صنعتکارلرمزه قصور بولق ایسته میورم ؛ انحق بر صنعتکارک ،
هیچ اولمزسه مثلاً اورویا به سیاحت کیدنجه نه قدر شمولالی بر
صورته چالیشمی لازمکدیککی ؛ صنعت مؤسسملرمز مدیرلریک
بویکانه چارمقی لازم اولان اهمیتله دوشمنسی مجبوریتی ، رسمی
اداره لریک مخلص اثرلری لسانمزده ترجمه ایشدیرمک وصنعت محفلاری
آجق صورتیله قطعی احتیاجی تطمین ایتمی لزومنی خاطر لقی
ایسته میورم . علی العموم خلقدن اول ، کوچک برزمره متفکره
یتشدریاسی لزومنی آکلاتمی ایسته میورم . چونکه علی العموم
خلقی ، نوه اولان بوکوچک زمره احیا ایدمکدیر . خلق
کندی کندیتنه ، اوستندن عصرلرده کپسه ، یتشمز ، زمان ،
واسطه دکل ، وسیله در .

۳ آغستوس ۱۹۲۴

میخال زاده

محمود راغب

یوقدی که ، حکایه لریته بر شرقی ادخال ایتکه مجبور بولندیفی
قرض ایتسون . هندیلر موده سی جوق صکره ، اون طقوزنجی
عصر بدایتده جیمشدر . فقط ، ادبیاتده کی شرق حکایه جیلکی ،
اون سکرزنجی عصرک ایتکنجی نصفنده مرتبه کاله وارمشدر :
تهالک ، شدتله چیغرنندن جیمش بر موده حالی آشدی ،
« بیک برکیجه » دن ملهم رساملر صایسزدر .. اوپه راده کی
باله تله وارجیه قدر « موره سک لعیاته » مالک اولق ایستمین
کیسه یوقدی . رساملر ایله چیزکیچلرک بومیلانه ایدقلری
ظن ایتک دوغری اولور ؛ چونکه جله سی ، آز ویا جوق ،
بر قاج « تئورکوری » یاهرقا کلنمشلدر .

تورک- یونان حربنک دهشتلری « هؤغو » یه (شرقیلر) نکل
الهامنی ویرر ، رسام (ده لاقرووا) ده « سیام قتل عامی » نی
ترسیم ایددر . بوتون رومانیزم عالمی شرق ایچون متهیج اولمش
واونی طابق ایسته میشدی . « شاتو بریان » ک (بارسدن قدسه
سیاحتنامه) سی ، « لامارتین » ک (شرقده سیاحت) ی بکی
حرکتک جدی سائلری اولور . آز صوکره « غوتیه »
(استانبول) خنده کی مشمش کتابی یازار ، وایشته بو
سحرکار بلده ده درکه « ده لاقرووا » ده نفیس وفرانسز مکتبک
اک مؤثر په یازلرندن بری اولان تابولونک موضوعنی بولور ...

« یه رلوق » نکل شرق رومانلری ، شاتو بریانک ، لامارتینک
ویا غوتیه نکل « سیاحتلر » ی قدر دقتی ویکی تصوراتی جلب
ایدمه مشدر . . ایشته ، بوتون بوحقیقتلر ، برساملر رومان
و شعری تتبع ایتکه موضوع ، فکر وحس خصوصنده نه قدر
کینش الهاملر آله بیله جکی کوستدر . . شاعرده متقابلاً
رسمدن مستفید اولمه باقلیدر : کوته ، رسم ایلده بالفعل
اوغراشیوردی ؛ موقبتیل تابولر یاپیوردی . دره سندن ،
اشتراز بورغده ، بالخاصه ایتالیاده صنایع نفیسه ایله جدا عالمانه
برصورته مشغول اولشدی . مقصدی ، کندی شعبه اختصاصی
تامنه مستفید اولقدی . حتی مؤخرأ پرنس شارل طرفندن
صنایع نفیسه موزه سی ورسم مکتبی باش مفتشکنه تعیین اولندی .
کوته ، ادبی اثرلرنی ، بوظیفه یه تعیینندن صکره کال ایشدر ...
سویله دکلرینه نظراً ، اسکی (ثروت فنون) لرده درج ایدیلن